

Regeringskansliet Socialdepartementet

Ett utvidgat utreseförbud för barn

Er beteckning: Ds 2022:09

Länsstyrelsen Västernorrland har tagit del av Departementsskriften Ett utvidgat utreseförbud för barn 2022:09.

Nedan följer länsstyrelsens synpunkter.

Synpunkter

Länsstyrelsen anser på ett övergripande plan att det är bra att barns rättigheter stärks. Framför allt i de sammanhang när barns rättigheter riskerar att kränkas tillika i de sammanhang när barn och unga riskerar att eller utsätts för våld, övergrepp och kränkningar.

Utifrån ovanstående anser länsstyrelsen att det är positivt att skrivningarna i regelverket föreslås att ändras så att fler barn och unga kan skyddas i de fall det finns risk för att deras grundläggande rättigheter kränks i samband med att de förs utomlands. Förslaget kan exempelvis innebära att såväl flickors som pojkars utsatthet i ett bredare perspektiv kan omfattas.

Det är också positivt enligt länsstyrelsens bedömning att dessa skrivningar hänger ihop med det som idag finns i befintlig och bekant lagstiftning, Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), utifrån att det är ett bekant och väl implementerat regelverk. Länsstyrelsen saknar dock tydligare kriterier i kring de omständigheter som skulle kunna anses vara en påtaglig risk som skulle föranleda ett utreseförbud. När det gäller de omständigheter som kan föranleda omhändertagande för vård enligt LVU finns det idag omfattande rättsfall och förarbeten. Detta är viktigt för att garantera rättssäkerheten i dessa ärenden av ingripande karaktär. Vad är exempelvis en uppfostringsresa eller ett omvändseläger mer konkret?

Det är ofrånkomligt att ett utreseförbud kan innebära en påtaglig begränsning av ett barns fri-och rättigheter, vilket gör att det är extra

angeläget att det blir ett tillägg som ges förutsättningar att tillämpas med stark rättssäkerhet.

Länsstyrelsen vill också påtala att risk för utsatthet kvarstår för personer över 18 år utifrån att de i detta sammanhang inte omfattas av den föreslagna lagstiftningen, i jämförelse med att LVU i andra fall även inkluderar unga individer mellan 18-20 år.

Länsstyrelsen vill understryka vikten av kompetenssatsningar till berörda myndigheter, både om riskfaktorerna och de livsomständigheter som föreslås ligga till grund för den föreslagna lagstiftningen samt i möjligaste mån kring hur samverkan behöver se ut för att aktuella barns rättigheter ska kunna tillvaratas. Här är det viktigt att inkludera såväl socialtjänst och rättsväsende som skola eftersom denna form av utsatthet i hög grad kan uppmärksammas inom skolväsendet, även i de fall när socialtjänsten inte redan är involverade i ärendet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Daniel Gustafsson med samordnare för arbetet mot mäns våld mot kvinnor Hannah Kejerhag Oldenmark som föredragande. I den slutliga handläggningen har också medarbetare från enheten för Social hållbarhet med uppdrag inom jämställdhet, mänskliga rättigheter, integration samt demokrati medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.